

LA CE DISTINGEIX SETANTA-NOU PLATGES DELS PAÏSOS CATALANS

Objectiu: bandera blava

Des de l'any 1987 l'Estat Espanyol participa en el programa «bandera blava», amb el qual la Comunitat Europea distingeix les millors platges del continent. Per aconseguir aquest distintiu cal complir uns mínims qualitats sobre els quals Espanya no sempre informa amb claredat a les autoritats de Brussel·les.

DOMÈNEC UMBERT

Platja de Ribes Roges (Vilanova i la Geltrú).

Jaume Moreno

Setanta-nou ports i platges dels Països Catalans han merescut enguany una bandera blava. El País Valencià amb quaranta-tres distintius, és la zona més reconeguda; seguida per Catalunya, amb vint-i-cinc; les Illes, amb deu, i la Catalunya del Nord amb només una. Les àrees turístiques acaparen la major part de les banderes blaves que hi ha als Països Catalans. Només Alacant ja en té trenta-dues. Aquesta coincidència té una explicació lògica: una bandera blava és un distintiu molt apreciat a l'hora de vendre sol als estrangers.

L'estat espanyol no va donar a conèixer les platges on onejarà la bande-

ra blava de la Comunitat Europea durant tot aquest estiu fins el passat 5 de juny, data en què se celebrava el Dia Mundial del Medi ambient. La decisió va provocar un cert descontentament entre els operadors turístics, que veien aquesta data massa tardana per a poder fer servir el distintiu que atregui la seva clientela. El retard es devia en gran part al fet que el govern espanyol no va respectar completament el calendari d'extracció de mostres d'aigua destinades a determinar-ne la qualitat, que s'han de fer bimensualment.

Per a concedir una bandera blava, la Comunitat Europea té en compte la qualitat de l'aigua i de la sorra de la platja, i també la seva gestió i les tasques d'informació i educació ambiental destinades als usuaris. Els ajunta-

ments interessats a obtenir aquesta distinció la demanen a l'oficina comunitària de coordinació regional, a través de la Comunitat Autònoma a què pertanyin, que és qui avala la petició.

El primer requisit és complir amb la directriu comunitària de desembre del 1975, en la qual es fixen els límits màxims admesos de deu paràmetres físics, químics i biològics que determinen la qualitat de l'aigua. La directriu també indica la necessitat que es controlin deu variables més, però sense especificar cap mena de marge.

Pel que fa al primer grup de variables, les autoritats espanyoles no faciliten informació a la CE des del 1987 sobre presència o no d'enterovirus a les aigües, i només es parla de la possible presència de salmonel·les en sis dels 989

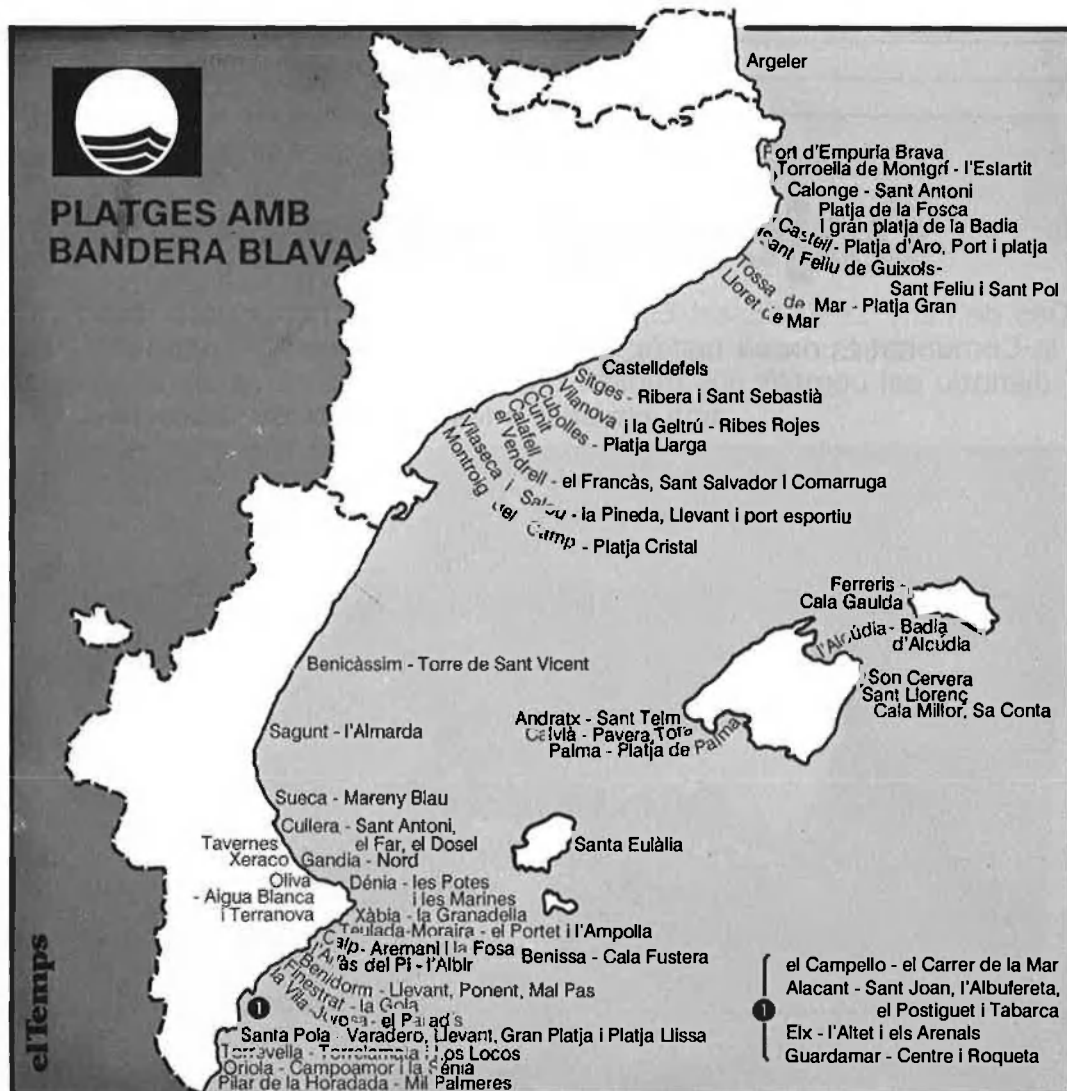
punts de mostreig assenyalats a tota la costa espanyola. Quant als paràmetres sobre els quals no es marca cap marge, les informacions facilitades pel govern espanyol han estat mínimes. La presència de metalls pesants (mercuri, plom, cadmi, crom i arsènic) només s'ha examinat en un 1,2 per cent dels casos. La situació és similar en les anàlisis destinades a determinar els nivells de fosfats, nitrats i amoníac, que només s'han practicat en dinou punts de mostreig.

Les platges amb bandera blava han de realitzar un control estricte dels abocaments que es puguin fer a la sorra —de fet, s'exigeix que no hi hagi abocadors per la rodalia—, han d'estar totalment lliures de contaminació per hidrocarburs i de matèries i algunes en descomposició, tot i que aquest darrer requisit és difícilment controlable, perquè tampoc es verifica en tots els casos la tendència a l'entrofització, un procés d'acumulació de nodrents a les aigües que provoca un creixement massiu de les algues.

Quant a serveis, les platges amb bandera blava han de comptar amb recipients per a llençar les deixalles, han de tenir limitades les zones de bany i les de joc, i han de tenir prohibida la circulació a vehicles de motor i les acampades per les seves immediacions.

Malgrat la gasivitat administrativa a l'hora d'efectuar l'anàlisi de les aigües, no es pot dir que les platges de Catalunya, València i les Illes estiguin en pitjors condicions que les de la resta d'Europa, tot i que hi ha qui qüestiona seriosament la proliferació de banderes blaves a aquesta banda dels Pirineus. La comparació entre la situació de la Catalunya del Nord i el Principat pot ser-ne un bon exemple.

Argelers és l'únic poble del Rosselló que pot lluir el distintiu blau, i en altres tretze platges de la Catalunya del Nord està prohibit banyar-se. La del nord de Canet i la del sud de Santa Maria a la desembocadura de la Ter, són les que estan en pitjors condicions.

Aquesta situació contrasta amb la del Principat, on segons dades de la Generalitat, el 89,6 per cent de la costa compleix amb els requisits mínims de qualitat establerts per la directriu comunitària del 1975. De fet, algunes platges, com la de Calafell, han passat en dos anys d'estar a la llista negra de les platges europees a poder fer onejar una bandera blava per damunt de la seva sorra.

La Generalitat de Catalunya classifica les seves platges en quatre categories —A, B, C o D— atenent les normatives comunitàries que defineixen uns límits guia i altres d'imperatius per a cada paràmetre d'acord amb el resultat de les anàlisis fetes per detectar les concentracions de coliformes fecals, de coliformes totals i d'estreptococs fecals. La finalitat d'aquestes dades és avaluar el funcionament de l'infraestructura de sanejament d'aigües residuals.

El turisme és la principal raó per la qual la Generalitat de Catalunya ha optat fer aquesta classificació. El Departament de Sanitat i Seguretat Social porta a terme, des de l'any 1980, un programa de vigilància de la qualitat

sanitària de les aigües que inclou tant el control de l'aigua de bany com el bon funcionament dels equipaments. La Generalitat és conscient que d'una bona qualitat de l'aigua de les platges i de la dotació d'equipaments de sanejament, com papereres i dutxes, com també de la neteja de la sorra, depèn en gran part la tria que puguin fer el pròxim estiu els visitants estrangers que enguany s'acostin a les platges catalanes; a més, l'absència de tots aquests serveis pot tenir un incidència negativa sobre la salut dels usuaris.

Les platges del grup A són aquelles en què l'aigua no supera els límits guia —els nivells acceptables— ni tampoc els imperatius —els que es consideren nocius cas de superar-se—, les del grup B són les que superen els límits guia, però no els imperatius. Les del C superen els límits imperatius en una freqüència inferior al 33 per cent de les mostres realitzades, i les del D ho fan amb una freqüència superior al 33 per cent.

Una de les coses que més poden sobtar en examinar l'informe realitzat per la Generalitat de Catalunya enguany

per a determinar la qualitat de les aigües catalanes és que cap de les trenta-nou platges tarragonines es troba dins de la categoria D, malgrat la concentració d'instal·lacions petroquímiques i centrals nuclears existents, i només una platja es troba en la categoria C; mentre que vint-i-una es troben incloses en la categoria B i disset

en l'A. D'aquesta manera, Tarragona queda perfilada com la zona que compta amb més platges on banyar-se sense por.

Les comarques de Barcelona són, a Catalunya, les que han vist una millora més important de les seves platges el darrer any, en gran part gràcies a les inversions fetes per a eliminar les

aigües residuals, entre les quals destaquen les 479,767.649 pessetes invertides en el col·lector de Gavà. A la Costa Brava es van iniciar durant el 1988 obres de sanejament per valor de 316.400.000 pessetes, i altres 398.000.000 es van destinar al manteniment de les depuradores ja existents. □

MATÈRIES ORGÀNIQUES I ABOCAMENTS INDUSTRIALS ENVAEIXEN EL LITORAL VALENCIÀ

Sota els mínims europeus

Malgrat les quaranta-tres banderes blaves que aquest any ha obtingut el País Valencià, la qualitat de les aigües i les condicions de salubritat de les platges no són òptimes.

L'administració autonòmica, però, assegura que el litoral és «apte» per al bany.

Esther Roig

Les platges de la ciutat de València no reuneixen els requisits que exigeix l'Organització Mundial de la Salut (OMS) respecte a la qualitat de l'aigua per a poder prendre el bany, segons han informat a EL TEMPS fonts de la Conselleria de Sanitat i Consum de la Generalitat Valenciana. Aquest dictamen ha estat avalat pel resultat global de les últimes anàlisis que, sobre contaminació de les platges, ha realitzat el laboratori bacteriològic de l'Ajuntament de València. Segons les anàlisis, el litoral valencià es troba sota els mínims europeus, tot i que el País Valencià és la comunitat autònoma que més banderes té atorgades.

A València, però, els guardons no es corresponen amb la realitat. Més aviat, tot el contrari. Malgrat els informes de l'Agència del Medi Ambient, que asseguren que el 90 per cent del litoral és «apte» per al bany, l'empitjorament de la qualitat de les aigües del mar pels abocaments industrials i urbans és cada vegada més alarmant. El catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de Ginebra, Emili Fontela, afirmava en unes jornades sobre el Mediterrani celebrades la passada setmana a València, que «fins a l'any 2025 aquest mar rebrà més de 50 milions de tones d'abocaments contaminants. El panorama, doncs, no és gaire esperançador.

No obstant això, al País Valencià onegen les quaranta-tres banderes blaves atorgades enguany per la CEE alhora que l'administració autonòmica afirma rotundament que les platges valencianes són «sanitàriament acceptables» llevat d'algunes excepcions com són: les platges d'Alboraia i la Poble de Farnals (l'Horta Nord) i les del nord de Castelló i Borriana (Plana Baixa).

Aquestes zones estan qualificades per l'Agència del Medi Ambient com a «problemàtiques» a causa de la seua proximitat a la desembocadura de rius i sèquies i perquè reben una gran quantitat d'abocaments industrials.

Cas a part és la platja de la Malvarosa, una platja urbana situada a uns dos quilòmetres del centre de València, on els coliformes i residus urbans que suren per l'aigua es barren amb xeringues i animals morts que s'escampen per la zona. No obstant això, els tècnics de l'Agència del Medi Ambient que han elaborat l'últim informe sobre la situació de les platges consideren que la Malvarosa és «apta» per al bany a excepció d'un punt que, això sí, no especifiquen en l'informe. La mateixa qualificació, però, han obtingut algunes platges de Castelló i Alacant, com per exemple la platja alacantina del Postiguet, on el fem i les matèries orgàniques envaeixen la zona.

Pel que fa a les platges de Pinedo, qualificades per l'Ajuntament de València com les de «pitjors condicions de tot el litoral», l'Agència del Medi Ambient no ha emès cap informe. En l'opinió del grup Acció Ecologista-AGRÓ, les autoritats sanitàries estan falsificant les dades de les anàlisis de les aigües per no espantar el turisme. «Ens estan donant gat per llebre en un intent de mantenir el turisme britànic i alemany —manifesta un portaveu d'Acció Ecologista-AGRÓ— quan en aquests països els mitjans de comunicació ja alerten sobre la situació de les nostres platges».

Enfront d'aquestes declaracions del grup ecologista, tant l'Agència del Medi Ambient com el Servei Valencià de Salut argumenten que aquestes manifestacions són falses, i que mensualment es vigilen els abocaments industrials i urbans que van a desembocar

A València, els guardons no es corresponen amb la realitat.